

Sygn. akt III CSK 254/17

POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości Centrum [...] sp. z o.o.
w upadłości likwidacyjnej w S.
przeciwko P. S.A. w W.
przy udziale interwenienta ubocznego M. Ł.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 16 stycznia 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 21 października 2016 r., sygn. akt VII Ga [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2700 (dwa tysiące
siedemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód - Syndyk masy upadłości Centrum [...] sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej w S. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 21 października 2016 r., oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 3 czerwca 2016 r., na mocy którego Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo o zapłatę kwoty 51 500 zł z odsetkami, skierowane przeciwko P. S.A. w W.. Sprawa toczyła się z udziałem M. Ł. jako interwenienta ubocznego po stronie pozwanego.

W sprawie ustalono, że w dniu 28 listopada 2011 r. Centrum sp. z o.o. (C[...]) zawarło z M. Ł. umowę inwestycyjną. Na mocy tej umowy C[...] zobowiązało się wobec M. Ł. do pokrycia ceny samochodu w zamian za świadczenie z jego strony w postaci przekazania na rzecz C[...] na okres 6 miesięcy kwoty stanowiącej 25% ceny pojazdu. W ocenie Sądów obydwu instancji umowa nie zawierała elementów właściwych dla konstrukcji czynności prawnej na rzecz osoby trzeciej (art. 393 § 1 k.c.). Zdaniem Sądu Okręgowego, nie doszło także do naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 127 p.u.n. i art. 134 p.u.n., ponieważ strona powodowa nie wykazała, aby upadła spółka wykonała na rzecz pozwanego świadczenie nieodpłatne lub rażąco nieekwiwalentne.

Od wyroku Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wniósł powód, zaskarżając go w całości. Zarzucił naruszenie art. 393 § 1 k.c., art. 127 ust. 1 p.u.n. w zw. z art. 134 ust. 1 p.u.n., art. 393 § 3 k.c. w zw. z art. 359 § 2² k.c. i domaga się uchylenia zaskarżonego wyroku oraz jego zmiany poprzez zasądzenie na rzecz powoda żądanej kwoty, ewentualnie przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, umożliwia także uchylenie orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Nie będąc ogólnie dostępnym środkiem zaskarżenia orzeczeń umożliwiającym rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej, poddawana jest wstępnej ocenie w ramach

tw. przedsądu, ustanowionej w art. 398⁹ k.p.c., mającej za cel zbadanie, czy spełnia przesłanki przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania.

Skarżący uzasadnił potrzebę rozpatrzenia jego skargi wystąpieniem przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Wskazał, że w sprawie zachodzi potrzeba wykładni art. 393 k.c. w zw. z art. 127 p.u.n., a „w szczególności ustalenia, czy realizacja świadczenia w ramach stosunku zapłaty, powstałego między przyrzekającym, a osobą trzecią w wyniku umowy o świadczenie na rzecz osoby trzeciej, zawartej między zastrzegającym a przyrzekającym (art. 393 k.c.), jest czynnością prawną w rozumieniu art. 127 p.u.n. i czy w konsekwencji Syndyk może na podstawie art. 134 ust. 1 p.u.n. domagać się bezpośrednio od osoby trzeciej zwrotu tego, co wskutek tej czynności ubyło z majątku upadłego”.

Potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów zachodzi wówczas, gdy konkretny przepis, mimo że budzi wątpliwości interpretacyjne, nie doczekał się wykładni, bądź jego niejednolita wykładnia prowadzi do odmiennych rozstrzygnięć, a jednocześnie dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy.

Wskazana przesłanka jednak nie zachodzi. Wykładnia wskazanych przez skarżącego przepisów została już dokonana przez Sąd Najwyższy w kilku sprawach, w których występowały identyczne zagadnienia prawne rozpatrywane w takim samym stanie prawnym i faktycznym, w których powodem był ten sam podmiot (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2017 r., III CSK 2/16, nie publ., z dnia 13 kwietnia 2017 r., III CSK 122/16, nie publ.). W orzeczeniach tych wskazano, że kwalifikacja umowy inwestycyjnej jako umowy na rzecz osoby trzeciej bądź dokonywanie jej oceny w oparciu o instytucję przekazu nie ma decydującego znaczenia ze względu na podobieństwo skutków. Ocena, czy czynność prawna podlega art. 134 p.u.n. wymaga zbadania, czy ekwiwalentem przysporzenia uzyskanego wskutek tej czynności jest świadczenie, które beneficjent przysporzenia spełnił albo przyrzekł spełnić na rzecz samego upadłego albo innej osoby. Ekwiwalentność świadczeń będących przedmiotem umowy uniemożliwia uznanie czynności prawnej za bezskuteczną w stosunku do masy

upadłości w rozumieniu art. 127 ust. 1 p.u.n. W orzecznictwie nie zachodzi w tym zakresie rozbieżność, wprowadzie bowiem w dotyczącej analogicznego stanu faktycznego i prawnego innej sprawie Sąd Najwyższy przyjął, że wskazane przez skarżącego przepisy nie mają zastosowania, ponieważ umowa inwestycyjna była nieważna (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2017 r., V CSK 361/16, nie publ.), jednak zajęte w powołanym orzeczeniu stanowisko spowodowało, że przepisy te nie były przedmiotem wykładni.

W związku z tym, że wskazana przez skarżącego podstawa przyjęcia jego skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi, a okoliczności sprawy nie wskazują również, aby wystąpiły inne przesłanki z art. 398⁹ § 1 k.p.c., należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

aw

jw